

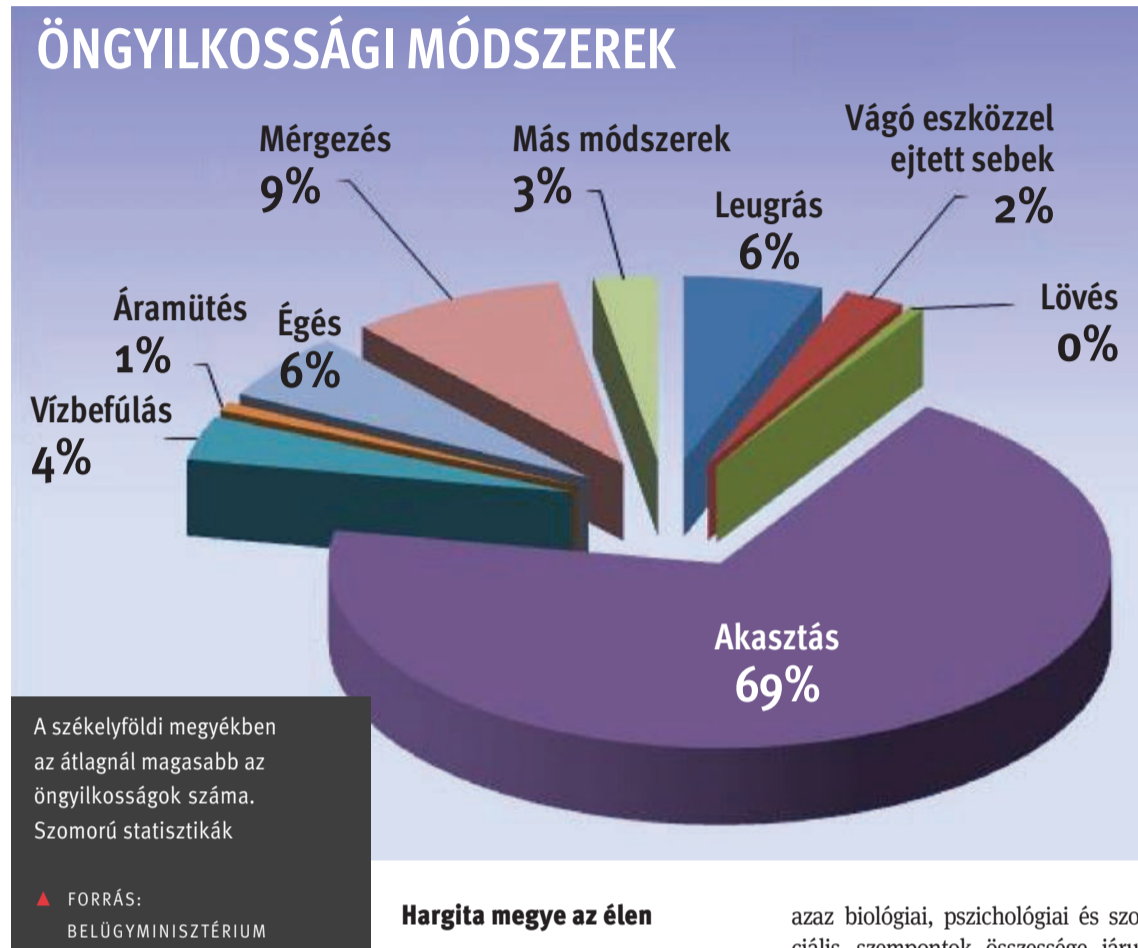
Rengeteg eldobott élet

Tények és tanácsok az öngyilkosság megelőzésének világnapján

• Ma van az öngyilkosság megelőzésének világnapja, a témában pedig valóban nagy szükség van a figyelemfelhívásra, hiszen az Eurostat legfrissebb adatai szerint egy év alatt több mint 50 ezren vetettek véget az életüknek az Európai Unióban. Az öngyilkosság mértéke Romániában is igen jelentős, Székelyföldön pedig az országos átlagnál is jóval riasztóbbak az adatok.

ISZLAI KATALIN

Egy év alatt több mint 53 ezer öngyilkosság történt az Európai Unióban az Eurostat legfrissebb, 2016-os adatai szerint. Az aggasztó statisztikát az öngyilkosság megelőzésének szeptember 10-ei világnapja kapcsán hozták nyilvánosságra, megnevezve a legveszélyeztetettebb csoportokat is. Mint kiderült, a férfi ak hajlamosabbak a reményvesztettség legfelsőbb fokának elérésére, az öngyilkosságok 77 százalékát ugyanis az erősebb nem képviselői követték el. Korcsoportokra lebontva a férfiaknál a 20–24 éves korosztály, nőknél pedig a 15–19 éves korosztály esetében jegezték a legtöbb öngyilkosságot. Az Európai Unió 28 tagállama közül Románia a hetedik e tekintetben, nálunk

2016-ban 1986-an követték el öngyilkosságot, miközben 19 tagállam esetében ez a szám még az ezret sem éri el. Az Igazságügyi Orvostani Intézet tevékenységéről szóló, tavalyi belügyminisztériumi jelentés frissebb adatokat is tartalmaz a hazai helyzetről. E szerint 2018-ban 2451-en követték el öngyilkosságot az országban, a többségük, pontosabban 80 százalékuk a korábbi évekhez hasonlóan ezúttal is férfi volt. A jelentésben továbbá a leggyakrabban használt öngyilkossági módszereket is tárgyalták, ez látható a cikkhez mellékelte infografikán. Nem elhanyagolható továbbá az sem, hogy a hazai öngyilkosságok számának tekintetében a székelyföldi megyék az elsők között találhatók.

Hargita megye az élen

Domokos Lajos elmeorvos, a Csíkszeredai Megyei Sürgősségi Kórház elmeorvosati osztályának vezetője már korábban felhívta a figyelmet, hogy a sikeres öngyilkosságok száma az országos átlagnál 3–5-ször nagyobb Hargita, Kovászna és Maros megyében. Mi több, volt olyan év, amikor nyolcszor nagyobb volt, mint az ország többi megyéjében. Ezt Veress Albert csíkszeredai elmeorvos is megerősítette, kiemelve, hogy a legnagyobb gond Hargita megyében tapasztalható, amely évek óta az ország első három megyéje között szerepel az öngyilkosságok számának tekintetében. A szakember riasztónak nevezte az adatokat, amelyeknek szerinte számos okuk van. Orvosi szakszóval élve bio-pszicho-szociális,

azaz biológiai, pszichológiai és szociális szempontok összessége járul hozzá az öngyilkosságok magas számához, ehhez pedig az érzelmi okok is hozzáadódnak. A szakember szerint a legfontosabb az, hogy ne hagyjuk figyelmen kívül az aggasztó jeleket, hiszen mindannyian életeket menthetünk saját környezetünkben, odafigyelve azokra, akik mellettünk vannak, és ráhangolódva azokra a riasztó tünetekre, amelyek előrevetíthetnek egy esetleges öngyilkosságot. Ilyen például az, ha az illető már korábban is tett erre kísérletet, illetve az életuntságra való hivatkozás, az öngyilkossággal való fenyegetőzés, a munkahely elvesztése, a válás, az érzelmi csalódás (főként a kamaszok körében, de nem csak), valamint a családban vagy a közvetlen környezetben bekövetkezett halálesetek.

Mit tehetünk?

Ezek fényében két olyan tévhitre is kitért az elmeorvos, amelyekben sajnos ma is sokan hisznek, pedig semmilyen valóságtartalmuk nincs. Az egyik, hogy aki sokat hangoztatja, hogy öngyilkos lesz, valójában nem teszi meg ezt a lépést, a másik pedig, hogy aki korábban már megkísérelte az öngyilkosságot, de nem sikerült, többször nem fog próbálkozni. Valójában mindkét esetben fokozottan oda kell figyelni az illető személyre, hiszen sokan három-négy kísérlet után követnek el sikeres öngyilkosságot, amikor a környezetük már azt gondolhatja, hogy csak zsarolni akarta őket a korábbi próbálkozásokkal. „A családtagoknak, barátoknak, ismerősöknek, tanároknak, és mindazoknak, akik olyan veszélyeztetett ember körében vannak, aki hajlamos lehet az öngyilkosságra, oda kell figyelniük rá és segítő kezet kell nyújtaniuk neki” – húzta alá a szakember. Hozzátette: a dolguk nem lesz egyszerű, hiszen azt, aki már eldöntötte, hogy öngyilkosságot akar elkövetni, csak abban az esetben lehet visszahozni a szakadék széléről, ha maradt benne annyi tudatosság, hogy képes hallgatni az észrevekre. „Azokról a tanácsokról van szó, amelyek kiutat mutathatnak számára abból a zsákutcából, amelyben van. Nagyon fontos, hogy ezekben az esetekben tudjunk rámutatni egy más megoldási lehetőségre. Szintén fontos, hogy az ilyen embert nem szabad egyedül hagyni. Beszélgetni kell vele, és rávezetni, hogy bármilyen súlyos az a gond, ami miatt véget akar vetni az életének, van kiút belőle. Arra kell kérni, adjon magának időt, hogy ismét átgondolja a lehetőségeit, hiszen ezáltal az életét mentheti meg” – hangsúlyozta az elmeorvos.

Balesetveszélyes a kereszteződés, keresik a megoldást

Több baleset is történt az elmúlt két hétben a székelyudvarhelyi Wesselényi Miklós és Tamási Áron utcák kereszteződésében, ahol augusztus 23-án éppen egy autó ütötte ki a jelzőlámpát. Hamarosan új, videokamerás forgalomszabályozókat helyez üzembe ott a polgármesteri hivatal.

Két balesetről tud a rendőrség, amely az elmúlt két hétben a Wesselényi Miklós és Tamási Áron utcák kereszteződésében történt – tájékoztatott Gheorghe Filip, a Hargita Megyei Rendőr-főkapitányság szóvivője. Mint mondta, szerencsére egyik esetben sem történt komolyabb személyi sérülés. Egyik balesetet egy Bihar megyei, míg a másikat egy Bákó megyei sofőr okozta, akik nem adtak elsőbbséget a Tamási Áron utcában

szabályosan közlekedőknek. Filip szerint a probléma az lehet, hogy általában a terelőutak – ez esetben a Wesselényi Miklós utca – egyben fő utak is szoktak lenni a legtöbb településen, a sofőrök pedig ezt megszokva vezették járműveiket Székelyudvarhelyen, figyelmen kívül hagyva a forgalmi táblák jelzéseit. A szóvivő rámutatott, a székelyudvarhelyi városvezetés és a rendőrség már dolgozik azon, hogy egy modern, kamerákkal felszerelt fényjelzőkből álló forgalomirányítási rendszert helyezzen üzembe a helyszínen, ami vélhetően megoldást jelent majd a mostani helyzetre. Ennek megvalósulásáig óvatosságra és a forgalomirányító táblák jelzéseinek betartására intette a sofőröket.

Hamarosan üzembe helyezik

A polgármesteri hivatal munkatársaitól megtudtuk, hogy még a héten kicserélik azt a jelzőtáblát, amelyet két hete egy figyelmen kívül hagyó sofőr ütött ki, üzemképtelenné téve a rendszert az említett útkereszteződésben. Az is kiderült, hogy már lejárt a közbeszerzési eljárás, így kiválasztották azt a céget, amely az új rendszert üzembe helyezi. A nyertes vállalat jelenleg a berendezések beszerzésével foglalkozik, és hamarosan elkezdődik a munka látványos része is, amely a Tamási Áron és Wesselényi Miklós utcák kereszteződése, valamint a Vásártér és a Nicolae Bălcescu utca kereszteződése közötti részt érinti. Itt egyébként úgynevezett zöldhullámot alakítanak ki. Az új rendszer lényege,

hogy kamerákkal felszerelt jelzőlámpák lesznek, amelyek hosszabb ideig jeleznek majd zöldet azokon az útszakaszokon, ahol erre szükség van. (Fülöp-Székely Botond)

Legutóbb vasárnap este történt baleset az útkereszteződésben

▼ FOTÓ: KOVÁCS ESZTER

